

REPORTATGE

4.000 fitxats per la Falange

En els seus primers nou mesos de funcionament l'Arxiu Municipal ha posat ordre a un gran volum de documents, entre els quals les fitxes de la Falange amb informació de gran part dels hòmens de la ciutat dels anys 40 i el fons històric del 1881 al 1940

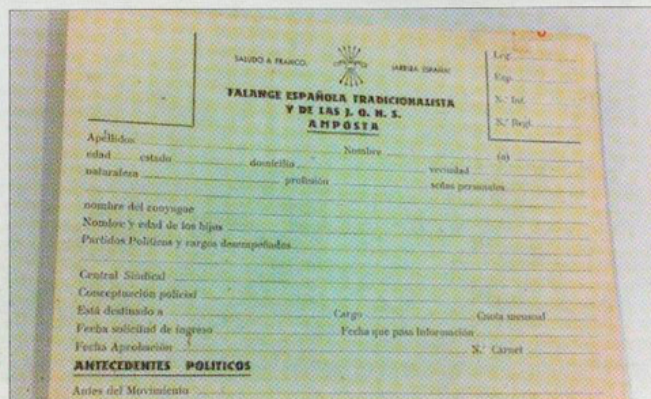
AMPOSTA C. Tena

Als anys 40 Amposta no tenia més de 9.000 habitants. D'aquests, la Falange Española Tradicionalista y de las JONS en tenia més 4.000 de fitxats. Tots hòmens. L'Arxiu Municipal d'Amposta, en marxa des del mes de juny del 2011, ha recepcionat durant aquests mesos tota la documentació de la Prefectura Local de la Falange, que controlava els moviments de la major part dels ampostins. Un fons d'associacions que ha deixat impressionat els arxivers. **"És bastant excepcional, tant pel volum com pel contingut"**, apunta Albert Company, arxiver municipal. I és que, segons una ordre de finals dels anys 70, aquesta documentació s'hauria hagut de destruir. **"No sabem per què a Amposta no es va fer i ara tenim un fons que no es troba en cap altre lloc de Catalunya"**, afirma. A cadascuna de les 4.000 fitxes consta, entre d'altres, el nom de la persona, la seua afiliació política i dades personals. Fins i tot n'hi ha alguna que va acompanyada d'informes més extensos. Alguns veïns de la ciutat ja s'han apropiat a l'arxiu per conèixer què deia la Falange de sos pares o iaïos.

Això sí, Company adverteix que el seu ús és restringit i que aquells que vulguen accedir-hi han de signar un document i acreditar ser familiar de la persona que vulguen consultar.

Però més enllà d'aquest fons, l'Arxiu Municipal (ubicat als mateixos espais que l'Arxiu Comarcal del Montsià però amb competències sobre la documentació d'Amposta) també ha aconseguit classificar ja tot el fons històric anterior al 1940, repartit en unes 65 caixes. Principalment, hi ha documentació referent als llibres d'actes del ple municipal, impostos, comptes i pressupostos i les llesves militars. Entre algunes de les troballes més destacades hi ha el llibre d'amillament o padró de contribució, on apareixien els impostos que pagaven els veïns d'acord amb el seu patrimoni. Aquest document, de 1881, és el més antic que té ara entre mans l'Arxiu Municipal. Un equipament que també recull documents curiosos, com el reglament del cementiri, datat l'any 1882. Segons destaca l'arxiver, **"conté normes peculiars, com ara que no s'hi podia entrar a cavall o que no se'n podia saltar la tanca"**.

Actualment, l'Arxiu treballa per in-

A la imatge, una de les fitxes que feia servir la Falange per identificar els veïns. / ARXIU MUNICIPAL

corporar també dos fons personals destacats. D'una banda, està pendent d'ingressar entre 40 i 50 caixes del fons de l'escriptor Sebastià Juan Arbó, i que actualment està repartit entre la biblioteca municipal, el Museu de les Terres de l'Ebre i Sant Carles de la Ràpita. A més, en els pròxims dos mesos, també hi ha prevista la recepció del fons del reconegut músic i compositor local Joan Suñé, d'un volum aproximat d'un metre lineal (sis caixes) i que consta de parti-

tures i llibres originals.

D'altra banda, l'Arxiu, integrat ja en el cercador d'arxius de Catalunya, també treballa en la difusió del seu contingut. De moment, ja han iniciat la col·laboració amb un col·legi de la ciutat pel qual els alumnes de 12 anys visitaran l'equipament. També treballa amb l'Arxiu Comarcal en el projecte *Mostrem!*, on es fa una selecció d'un document mensualment, exposat juntament amb la seua contextualització. ■